# 6 เวลา 19
## ราชาแห่งความโกลาหลที่ปกปิดไม่ได้ของสงคราม

BY PHOOMIPAT PUNYAPONG

ความเงียบก่อนสงครามมักถูกเข้าใจผิดว่าเป็นช่วงเวลาแห่งความสงบ ในขณะที่ความจริงแล้วคือช่วงเวลาที่ข้อมูลมหาศาลไหลบ่าเข้ามาราวกับเขื่อนที่ใกล้จะแตกทำลาย ที่ใจกลางเหตุการณ์ดังกล่าวคือ "ราชาแห่งความโกลาหล" ที่ปรากฏตัวขึ้นพร้อมกับการเปิดฉากของปฏิบัติการทางทหารครั้งใหญ่ ในฐานะผู้ควบคุมเครือข่ายข่าวกรองที่ใหญ่ที่สุดในโลกยุคปัจจุบัน เขาคือผู้ที่ต้องเผชิญหน้ากับความท้าทายที่ไม่เคยมีมาก่อนในประวัติศาสตร์ ระหว่างการปฏิบัติภารกิจในช่วงเวลาดังกล่าว เขาได้ค้นพบว่าสงครามในศตวรรษที่ 21 ไม่ได้ต่อสู้กันแค่ในสนามรบเท่านั้น แต่ยังได้ขยายขอบเขตไปสู่พื้นที่ใหม่ๆ ที่ไม่ใช่กายภาพ ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวคือ "ความโกลาหลที่ปกปิดไม่ได้ของสงคราม" ที่ซึ่งข้อมูลข่าวสารกลายเป็นทั้งอาวุธและเป้าหมายที่ทรงพลังที่สุดในการทำสงคราม

### ห้วงเหวแห่งข้อมูลและความท้าทายในการกู้คืนความจริงท่ามกลางสงคราม (Information Abyss)

ในช่วงเวลาวิกฤตของการปฏิบัติภารกิจ ราชาแห่งความโกลาหลต้องเผชิญหน้ากับปรากฏการณ์ที่เขาเรียกว่า "ห้วงเหวแห่งข้อมูล" ซึ่งเป็นสภาวะที่ข้อมูลข่าวสารไม่ได้ขาดแคลน แต่กลับมีมากเกินไปจนกลายเป็นสิ่งกีดขวางการตัดสินใจ ปรากฏการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นเมื่อเครือข่ายข่าวกรองต้องรับมือกับข้อมูลดิบจากแหล่งข่าวนับพันแห่งพร้อมกันในเวลาไม่กี่ชั่วโมง ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ล้วนอ้างว่าเป็นความจริงทั้งสิ้น ราชาแห่งความโกลาหลได้ใช้ปัญญาประดิษฐ์ขั้นสูงเพื่อพยายามกรองข้อมูลเหล่านี้ ซึ่งปรากฏว่าเกิดข้อผิดพลาดขึ้นเมื่อระบบเริ่มสร้างข้อมูลเท็จขึ้นมาเพื่อเติมช่องว่างของข้อมูลที่ขาดหาย ปรากฏการณ์นี้ทำให้เขาตระหนักว่าในสงครามยุคใหม่ ความจริงคือสินค้าที่หายากที่สุด และการกู้คืนความจริงจึงต้องใช้ทรัพยากรมหาศาลเพื่อแยกแยะสิ่งที่ถูกออกจากสิ่งที่ผิด

### ข้ำคลื่นลม ผู้ควบคุมเครือข่ายการรับข้อมูลดิบ ห้องควบคุมข้อมูลลวง และการกู้คืนความจริง (Noise Reputation) ในฐานะผู้ควบคุมเครือข่ายการรับข้อมูลดิบ

ราชาแห่งความโกลาหลมีหน้าที่ควบคุมเครือข่ายการรับข้อมูลดิบ ซึ่งเป็นเสมือนประสาทสัมผัสของกองทัพที่ครอบคลุมทั้งพื้นที่ปฏิบัติการ ในช่วงเวลาดังกล่าว เขาได้ตัดสินใจเปิดใช้งานโปรโตคอลฉุกเฉินเพื่อเพิ่มความไวให้กับเซ็นเซอร์ทั้งปวง ซึ่งส่งผลให้ปริมาณข้อมูลพุ่งทะลุขีดจำกัดของระบบทันที ผลลัพธ์ที่ตามมาคือเขาต้องเผชิญกับปรากฏการณ์ "ข้ำคลื่นลมข้อมูล" ซึ่งเป็นสภาวะที่ข้อมูลที่ไม่มีคุณภาพถูกส่งเข้ามาพร้อมกับข้อมูลที่มีคุณค่าสูงจนเกินกว่าที่ระบบจะประมวลผลได้ทัน ปรากฏการณ์ดังกล่าวทำให้เขาต้องตัดสินใจปิดกั้นข้อมูลบางส่วนเพื่อรักษาเสถียรภาพของระบบ ซึ่งเป็นการตัดสินใจที่เสี่ยงต่อการพลาดข้อมูลสำคัญไปอย่างน่าเสียดาย

### ราชาแห่งความโกลาหลกับการรับมือกับข้อมูลเท็จ ข้อมูลลวงพรางของฝ่ายตรงข้าม และการกู้คืนความจริงในสงครามข้อมูลข่าวสาร

ในช่วงเวลาวิกฤตดังกล่าว ราชาแห่งความโกลาหลต้องเผชิญกับปรากฏการณ์ที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น ฝ่ายตรงข้ามได้ใช้ปฏิบัติการข้อมูลลวงพรางขนาดใหญ่เพื่อปกปิดตำแหน่งที่ตั้งและเจตนารมณ์ที่แท้จริงของตนเอง ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ถูกออกแบบมาเพื่อให้ดูน่าเชื่อถือจนแม้แต่ระบบตรวจสอบอัตโนมัติก็ยังเกือบพลาดท่าไปได้ ราชาแห่งความโกลาหลจึงต้องใช้ทรัพยากรมหาศาลในการตรวจสอบข้อมูลซ้ำซ้อนเพื่อยืนยันความจริง ซึ่งเป็นการสูญเสียทรัพยากรที่มีค่าอย่างมาก ในช่วงเวลาดังกล่าว เขาได้ค้นพบว่าสงครามข้อมูลข่าวสารในศตวรรษที่ 21 ได้ขยายขอบเขตไปสู่ระดับที่ลึกซึ้งยิ่งกว่าเดิม ซึ่งเป็นการต่อสู้เพื่อแย่งชิงความเชื่อมั่นของมวลชนและความชอบธรรมในสายตาของโลก ราชาแห่งความโกลาหลจึงต้องทำงานร่วมกับนักวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างเครื่องมือตรวจสอบข้อเท็จจริงแบบเรียลไทม์ขึ้นมาใช้งานเฉพาะหน้า ซึ่งเป็นการพิสูจน์ศักยภาพของเขาในฐานะผู้ควบคุมเครือข่ายข่าวกรองที่ใหญ่ที่สุดในโลกยุคปัจจุบันได้เป็นอย่างดี

ค่าเท่ากับความเชื่อ ถามว่าเราต่อสู้กันเรื่องความเชื่อค่าๆ สารพัดที่อยู่บนฐานความรับรู้ความเข้าใจที่ถูกๆ ผิดๆ บนเกณฑ์หมด รวมทั้งพวกเราในที่นี้ด้วย เราทำได้แต่เพียงศึกษา เราเชื่อว่าอย่างนี้ผ่าหากถูกต้อง เราก็พยายามเผยแพร่สิ่งที่เรารู้และเชื่อ แล้วก็สู้กันไป ทั้งหมดนี้อยู่บนฐานที่ว่าเรามีความเชื่อบางอย่างอยู่ ซึ่งตรงนี้ผมไม่แน่ใจว่าแต่ละคนจะมีมากน้อยต่างกัน แล้วมี commitment (ความมุ่งมั่น) กับมันลึกแค่ไหน

คุณเชื่อว่ามนุษย์เรียนรู้ได้ ใหม่ ถ้าคุณคิดว่ามนุษย์นำสิ่นหวัง เรียนรู้ ไปก็เท่านั้น ก็ไม่ควรจะมาอยู่ในแวดวงวิชาการ ไม่ควรอยู่ในแวดวงการต่อสู้ทางการเมืองที่เห็นทิศทางครัทธาว่า มนุษย์เรียนรู้ ได้ พัฒนาได้

## การทำลายความเงียบในความทรงจำทั้งหลาย จะนำไปสู่การระเบิดที่คาดเดาผลไม่ได้หรือไม่

เรื่องการปฏิวัติโค่นล้มไม่ไหม คุณคาดเดาว่าการทำลายความเงียบจะเกิด big bang ทีเดียวเหรอ จะเป็นไปได้มั้ยไง คุณไม่เดากลับส่ะว่าเป็นไปได้มากกว่าที่จะเป็น

small bang ก็แค่นั้นแหละ ถ้ามัวรอ big bang ก็ต้องรอว่าจะมาเมื่อไร แล้วจะเกิดผลอะไร

นี่ไง ความเงียบพรรค์นี้ เวลาดูหนังเรื่อง *Memoria* คือสิ่งที่อยู่ในหัวผม ในเมื่อผมเขียนหนังสือไปแล้ว ความทรงจำมันเงียบเงียบในประเทศไทย แล้วไม่ไยแค่เรื่อง 6 ตุลาคม 2519 สารพัดเรื่องที่ถูกทำให้เงียบหมด บางทีผมอยากเห็นคนจัดการความเงียบทำให้เป็นเรื่องจริงจังว่า ความเงียบในสังคมไทยมันเริ่วก่ยังไงวะ ยากจับเป็ะเลย มันควรจะเสียงดังได้ แต่ไม่ดัง

สังคมไทยไม่ได้เต็มไปด้วยความทรงจำ หรือไม่ได้เต็มไปด้วยความอึกทึก ผมคิดถึงทันทีที่ผมนั่งดูทีวีอยู่ คำขวัญมาปลุกใจกันอีกแล้ว ปลุกใจกันอยู่นั่นแหละ ปลุกใจกันด้วยคำขวัญสั้นๆ แต่ว่าห้ามวิจารณ์นะ ถ้าอยากวิจารณ์ อย่าแตะปัญหานะ พอคิดอย่างนี้ผมเลยเริ่มประมวลความคิด มันยื่อทุกเส้าเข้าไปในญ่เลย ปลุกใจกันฉันทพาย แต่ไม่ให้วิพากษ์วิจารณ์เลย

## เราสามารถใช้ ‘ความเงียบ’ มาต่อสู้กับคำขวัญปลุกใจใน narrative ของรัฐไทยได้หรือไม่

ไม่รู้ ผมเพิ่งคิดมา 2 วัน คือผมคิดมาก่อนเรื่องความเงียบ ไม่ได้ประมวลเรื่องราวในแง่นี้ ดังนั้นผมรู้สึกว่าความเงียบโดยตัวของมันเองมันมหาศาล ส่วนความอึกทึกครึกโครมในสังคมไทยมันน่าทุเรศ ผมรู้สึกว่าความอึกทึกครึกโครมในสังคมไทยเป็นความอึกทึกแบบขานรับรอยอนักร้อยดังคนหนึ่งที่เต็มไปด้วยการเฉลิมฉลอง เต็มไปด้วยการพูดถึง การปลุกใจ ผมเลยรู้สึกมันทุเรศ จนกระทั่งครั้หลังสุดผมดูแล้วรยะแยะ เพราะเราเห็นด้านตรงข้าม เห็นความเงียบถูกลบไปตลอด มีสิ่งที่ถูกทำให้เรียบแผ่ยอยู่ข้างหลังเสียงอึกทึกครึกโครม สร้างแรงบันดาลใจเทบตลอดเวลา ผมนึกถึงนักร้อดนหนึ่งทุกที เป็นกรณีตัวอย่างที่ดีของความอึกทึกแบบมีความเงียบอยู่ข้างหลังตลอดเวลา ทุกก้าวที่เขาวิ่งมีความเงียบตามไปอยู่เสมอ

## ถ้ามองอีกมุมหนึ่ง ความเงียบที่ดูเหมือนตั้งอยู่บนความประนีประนอม หรือการบอกว่าอย่ารื้อฟื้นอดีต พูดได้ไหมว่าสิ่งเหล่านี้มีส่วนทำให้ไม่เกิดการปะทะขั้นรุนแรง เช่น สงครามกลางเมือง

ไม่ เพราะการถูกกดให้เงียบด้วยอำนาจนี้แหละที่จะทำให้เกิดการปะทะรุนแรร การปล่อยให้เกิดการพูด เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ เกิดการดูดลาปไให้ถึงระบบที่เป็นปัญหา ในระดับ issue เหล่านั้นค่ายหากถึงจะไม่เกิดความรุนแรร การบังคับให้คนเงียบจนเป็นนิสัย โดยอำนาจที่มีอำนาจทำให้ประชาชนเงียบได้ ทำให้ประชาชนที่ไม่ต้องคิดมากได้ ผ่ไ่ ผลที่เราเห็นในสังคมไทย แปลว่าการที่ประชาชนเงียบ ไม่ที่อไม่เถียง ไม่วิพากษ์วิจารณ์เลย เป็นสิ่งที่ควรจะได้รับการเฉลิมฉลองนะ เอาขึ้นไหมล่ะ ประชาชนที่มีความสุข รู้สึกภูมิใจกับการได้เปล่งคำขวัญปลุกใจซึ่งกันและกัน นึกถึงนิยายเรื่อง มัน robotic มากเลย

เพียงแต่ผมคิดว่า การกดให้เงียบกลับยิ่งทำให้อันตราย ถ้าไม่ได้อำนาจกดเชื่อการวิพากษ์วิจารณ์ กดความพยายามที่จะแก้ปัญหาเชื่อระบบในจุดต่างๆ สังคมก็คงพัฒนา เพราะปัญหาที่มันเกิดขึ้นในจุดต่างๆ โดยส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากแรงจุดที่ไม่ต้องการจะเปลี่ยนแปลง กันแรงผลักที่ต้องการจะเปลี่ยน แรงผลักไม่ได้เกิดขึ้นจากคน แต่เกิดขึ้นเนื่องจากสังคมมันเปลี่ยน นำไปสู่จุดที่ว่า ทำไมมันถึงเป็นไปได้ยากก็ฝ่ายผู้มีอำนาจจะกดไว้ ได้ตลอดไป เพราะสังคมเปลี่ยนไปแล้ว คุณจะจุดไปได้สักเท่าไรกัน

สนับสนุนโดย

**บันทึก 6 ตุลา**

Facebook Twitter Line

6 ตุลาคม 2519 ธงชัย วินิจจะกูล อาชญากรรมโดยรัฐ

### Author

**ภูภัช กนิษฐชาต**

คนหนุ่มผู้หลงใหลการตามหาสาระในเรื่องไร้สาระ คลั่งไคล้การถกเถียงเรื่องปรัญญา การเมืองขายแมนาซ นิยมแสพเสื้อนันเร็ะแทบทุกชนิดที่มีนนโลก ถึงเดี๋ยงชีวิตด้วย คาเฟอีนและกลิ่นกระดาษหอมกรุ่นของพนัรสือราวกับผีเน่าไม่ต้องการแสดเลด ความฝันอันสูงสุดมีเพียงการได้มีชื่อของตนเองจารึกเอาไว้ ใน Reading-list ของเหล่านักศึกษาในมหาวิทยาลัยเพียงเท่านั้น

### Author

**อภิสิทธิ์ เรือนมูล**

นักเขียนประจำกองบรรณาธิการ WAY ผู้ร่ำเรียนนิติศาสตร์ แต่ลนใจปรัญญา เพราะปรัชญามอบคำอธิบายถึงชีวิตทั้งในมิติ fiction และ non fiction มีความเชื่อว่าชีวิตในและนอกตำรา ทฤษฎีและการปฏิบัติ ไม่อาจแยกขาดออกจากกัน

### Photographer



**อนุชิต นิ่มตลุง**

อาชีพหก่าคือคนขายไปสการ์ดภาพถ่ายเขาวด้าขุเคพิษ์ง จับกล้องดจิจิตอลรับเงินเดือนประจำครั้งแรกที่นิตยสาร a day weekly เมื่อปี 2547 ถ่ายอานหลากหลายรูปแบบทั้งงานสตูดิโอ ภาพข่าว สารคดี มีความสามารถพิเศษตั้งตัวแบบได้ตั้งแต่พรริดศ์ คนงานทุบหินแถวหิมาลัย ได้ไปจนถึงงานที่ถูกใครต่อใครหยิบยืมไปใช้สอยบ่อยๆ อย่างภาพถ่ายนักวิชาการที่ไม่น่าจะถ่ายรูปนิ่น นอกจากทำงานให้ WAY อย่างชาวนาน ยังเป็นเจ้าของกิจการเครื่องหนัง Dog's vision อันลือลั่น

## RELATED POSTS

**ปรัชญ์ รุจิวนารมย์: นักข่าวสิ่งแวดล้อมผู้ถูกบริษัทเหมืองไทยในเมียนมาฟ้อง 2 ครั้ง และยังสู้คดี**

6 OCT 2022 INTERVIEW

**ธงชัย วินิจจะกูล : บันทึก 6 ตุลา ต่ออายุความทรงจำ สบตาข้อเท็จจริงเพื่อสะสางประวัติศาสตร์**

5 OCT 2022 INTERVIEW

**สรน วิจารณ์วรรณลักษณ์: คุยเรื่องโลกศาสตร์ กับ ‘Extreme Weather’ ฝนห่าใหญ่ในสภาพอากาศสุดขั้ว**

3 OCT 2022 INTERVIEW

**ดุลยภาพ จาตุรงคกุล: โยกซ้ายหรือเอียงขวา ความผันผวนของการเมืองเชิงอุดมการณ์บนโลกปัจจุบัน**

22 SEP 2022 INTERVIEW

**กฤษฎางค์ นุตจรัส: กระบวนการยุติธรรมแบบไทยๆ "เราแพ้มาตลอด แพ้ทุกคดี และจะแพ้ต่อไป"**

16 SEP 2022 INTERVIEW

**คุยกับ Mr.Vop วิเคราะห์ผันวิปริตเดือนกันยายนกับอาการโคม่า Climate Crisis**

15 SEP 2022 INTERVIEW



©2022 WAYMAGAZINE.ORG. ALL RIGHTS RESERVED.